

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Aristobulus II. Rex Iudæor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

certamina. Ac primum ¹ Hyrcanus imperium obtinebat: mox ⁶
² ab Aristobulo fratre pulsus, ³ confugit ⁴ ad Pompejum:
 qui tum ⁵ Mithridatico bello confecto pacataque Armenia
 & Ponto, ⁶ victor omnium gentium, quas adierat, ultror-
 sum pergere, & ⁷ vicina quæque Romano imperio adjun-
 gere cupiens, causas belli & materiam incendii quærebat.

Igitur

exemplum Pontificis dignitate, veluti
 non perpetua, pulsi. Primum id quod
 jam dictum est supra de Iasone & Me-
 nelao sub Antiocho Epiphane; δ'ἀπτε-
 ροῦ δ', inquit, Ἀ'εἰσοβέλου Ὑρκα-
 νοῦ ἀφείλετο τὸ ἀδελφόν. Diffidium hoc
 inter fratres hosce causa fuit ingentis,
 quæ secuta est, apud Iudæos calamitatis.
 Inde imprimis anxia Romanis data, ut
 Iudæam invaderent. Selden. Iosephus
 xiv. 8. Τάττε ἔπαθες τοῖς Γεργου-
 λύμοις αἱ ποὶ κατέστησαν Ὑρκανοῦ καὶ
 Ἀ'εἰσοβέλου, ὡς ἀλλήλους σπασί-
 σαι: τὴν τε γὰρ ἐλευθερίαν ἀπε-
 βάλλομεν, καὶ τὰ ἡγεῖοι Ρωμαίων κα-
 τέστημεν καὶ τὴν χώραν ἡμῶν τοῖς ὄπλοισι
 ἐκτετακμεθα τῶν Σύρων ἀφελόμενοι,
 ταῦτα ἡναγκάσθημεν δάσκαλα τοῖς
 Σύροις. Addit & alia ex diffidio fra-
 trum, mala. Immane tributum; καὶ
 βασιλεία ἡ περὶ τὴν τοῖς κτ' ἡμῶν
 ἀρχιερεῶσι διδομένη τιμὴ, δημοτικῶν
 ἀνδρῶν ἐξέλεση.

1 Hyrcanus.] Tertius hujus nominis,
 ut notatum in Historia Hebraica. Ter-
 tius, inquam pontificum, vel certe
 Hasamonæorum. Nam alii fuerunt hoc
 nomine præterea, in quibus Iosephi ἀρ-
 χιερωῦς filius qui primus sacerdotum
 Hyrcanus nominatus fuit: autor Ioseph.
 Unde colligimus nomen hoc apud Iu-
 dæos vulgarissimum fuisse. Druſius.

2 Ab Aristobulo fratre pulsus.] Præ-
 lio ad Hierichuntem commisso, victus
 Hyrcanus fratri regno & Pontificatu
 cessit, & sic post mutuos complexus
 ἀνεχώρησαν ὁ μὲν εἰς τὴν βασιλείαν,
 Ὑρκανὸς δὲ εἰς ἰδιώτην, εἰς τὴν οἰ-

κίαν ἔ' Ἀ'εἰσοβέλου. Ioseph. xiv. 1.

3 Confugit.] Primo ad Areram Ara-
 bum Regem, qui eum per Antipatrum
 Ascalonitam reducere conatus est. Ob-
 sessus in templo Aristobulus: donec
 obsidionem Scavrus Pompei legatus, au-
 thoritate Romani nominis solvit. Vide
 Ioseph. xiv. 2. 3. 4.

4 Ad Pompeium.] Uterque fratrum,
 Damasci coram Pompeio, de jure suc-
 cessionis disceptavit per Legatos. Æ-
 quior Hyrcani causa visa, cum mos Ro-
 manis esset, supplicibus faciles se præ-
 bere, ut potentissimi de solio deiceren-
 tur. Vide Ioseph. xiv. 5.

5 Mithridatico bello confecto.] De quo
 vide Justin. xxxviii. Florum iiii. Ap-
 pianum, Plutarch. & alios. Mithridates
 hic Ponti Rex fuit, Evergetes di-
 ctus. Quidam Mithradates scribunt ex
 numismatis. Quod non probo. Μιθρα-
 δάτης enim Græcum est, Mithridates
 Latinum, a in i, ut Μαοσαλία Massilia,
 Κατάνη Catania, Νομίδες Numidæ
 Ἀ'αγρίαντα Agrigentium, & alia. Bon-
 garj.

6 Victor omnium gentium.] Lege Ap-
 pianum in Mithridat. Plutarch. in Pom-
 peio & Dionem. Adeo ut in concione
 gloriatus sit: *Se Asiam* (minorem intel-
 lige) *ultimam provinciarum accepisse, ean-
 demque mediam patriæ reddidisse.* Plin.
 vii. 26.

7 Vicina quæque.] Εἰς Ἰσθμὸν
 ποταμῶν. Ioseph. xiv. 8. Nam Parthico
 Imperio magna prudentia abstinuit.
 Paulatimque oriens, Romanorum, discordia
 consanguineorum Regum, factus est. Ju-
 stin. x. 2.

Y 4

I Hyrcanum

7 Igitur ¹ Hyrcanum libens excepit, ² ductuque ejus Judæos aggreditur: ³ urbe capta, atque arce ⁴ templo pepercit: ⁵ Aristobulum victum Romam mittit: Hyrcano ⁶ jus pontificatus restituit: ⁷ impositoque Judæis stipendio,

procu-

¹ Hyrcanum libens excepit.] Καὶ ὡς ἄλλοις Ἰσραηλῶσι βίω. Joseph. xiv. 5.

² Ductuque ejus Judæos aggreditur.] Josephus, sive adulatione, sive quod ita res se haberet, culpam belli Aristobolo imputat, xiv. 6.

³ Urbe capta.] Joseph. xiv. 7. 8. Scribit Josephus Hierosolyma capta fuisse à Pompeio die decimo septimo mensis Thamuz, M. Tullio Cicerone, C. Antonio Coss. Dio narrans hunc casum, ait fuisse Sabbatum. Josephi verba sunt libro xiv. cap. viii. Καὶ γὰρ ἀλώσης τὴ πόλεως ὡς τῆς τρίτον μῆνα, τὴ νηθείας ἡμέρα καὶ πλὴν ἐνάτην καὶ ἑξήδεμηνησὶν, καὶ ἑξαβῶσιν Ὀλυμπιάδου, ὑπασιδόντων Γαίος Ἀντωνίος καὶ Μάρκος Τυλλίος Κικέρωνος. Annus qui Consules habuit M. Tullium Cicero- nem, & C. Antonium, erat ab Orbe condito termillesimus octingentesimus octagesimus septimus, Cyclo Solis 111. litera Dominicali D. idemque erat tertius Octaëteridis Judæorum, cujus Nisan cepit die decimo Aprilis, feria sexta: Adde tres continuos menses plenos, (quod non semel accidit, cum Neomenia indiceretur יָהּוּדִים יַעֲלֶפֶת secundum Lunæ visionem.) Thamuz dies decimus septimus, τὴ νηθείας ἡμέρα cadit in diem vicesimum quintum Iulii, feria septima. Eodem quoque die rursus capta sunt Hierosolyma ab Herode & Sotio. Josephus lib. xiv. cap. xxviii. Petitus.

⁴ Templo pepercit.] Male, Nam templum potius captum dici debuit, quod tanta vi & cæde expugnatum fuit. Vide Joseph. xii. 8. Horn. Vult dicere, non spoliavit illud. Josephus xiv. 8. Cum in sacra pecunie thesauris essent circiter talentorum duo millia, nihil horum præ pietate attigit. Cicero, Cn. Pompejus,

captis Hierosolymis, victor, ex illo san- nihil attigit. Imprimis hoc, ut multa alia, sapienter, in tam superstitiosa & malefica civitate, locum sermoni obtrectatorum non reliquit. Non enim credo religionem Judæorum & hostium impedimento præstantissimo imperatori, sed pudorem fuisse. Sua cuique civitati religio, Lati, est; nostra nobis. Eusebius in Chronico, referato templo, usque ad Sancta sanctorum accessit. Quæ verba docent ipsum ulterius non progressum esse. Non ergo vidit arcam fœderis, ut quidam volunt. Nam arca, in qua tabulæ fœderis & super eas Cherubim, in sancto sanctorum erat; non in sancto; quod tantum ingressus videtur Pompejus. Drusus.

⁵ Aristobulum victum Romam mittit.] Imo secum abduxit victum. Sic Eusebius. Sed legendum utrobique vincitum, id est, δεδεμημένον. Josephus disertè, abduxitque secum Aristobulum vincitum cum duabus filiabus & totidem filiis, xiv. 8. Idem.

⁶ Jus Pontificatus.] Τὴν δὲ χορηγῶσιν ἀπέδωκεν Ὑρκανῷ. Joseph. Etiam ex Senatusconsulto & decreto principali sub Iulio Cæsare, Pontificatus Judæorum Hyrcano ἀπὸ παντὸς κατὰ πάτρια ἔθη, omnimodo secundum mores patrios firmatur, adjecto insuper, ut haberetur in Senatusconsulto illo apud Josephum edito, ὅσα τε καὶ τὰς ἰδίαις αὐτῶν νόμοις ἐσὶν ἄρχιερατικὰ ἢ φιλάθηρωται, ταῦτα κελύσαι κατὰ τὴν αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν. Seldenus.

⁷ Impositoque Judæis stipendio.] Τὴν ἑαροσδύμην ὑποβλήθη Ῥωμαίοις ἐποίησεν. Joseph. Id est, tributo, census vocant. Erat autem didrachmus in singula capita. Male igitur Hieron. in comment. Matth. xvi. 25. Post Augustum Judæa facta est tributaria, &

ομοίως

1 procuratorem eis, 2 Antipatrum quendam 3 Aſcalonitem, præpoſuit. Hyrcanus 4 quatuor & triginta annos rerum potitus, dum 5 adverſum Parthos bella gerit, capitur. Tum 6 Hero-

des

omnes cenſi capite ferebantur. Nam ante Auguſtum erat vectigalis, vel, ſi malis, tributaria. *Druf.*

1 *Procuratorem.*] Iudææ, *ſigonius.* Paleſtinæ, *Eufebius.* Ab hoc tempore Iudæa ſemper habuit procuratores, qui prætoribus aut proconſulibus Syriæ ſub-erant. Talis Chriſti ævo erat Pontius Pilatus. *Druf.* Sed nihil in Iosepho occurrit, ex quo probari queat, procuratorem Iudææ Antipatrum fuiſſe, tum temporis à Pompeio conſtitutum. De Scæuro tradit: Πομπηίου τῶν υγιλλῶν Συρῶν ἰὸς Ὀφροῦτος πῶλεμος καὶ Αἰγύπτῳ Συκῶν ὠφραδῆς. Huic mox ſucceſſit Gabinius, eodem teſte. Igitur procurator partis alicujus, vel ſub præſide Romano, Antipater fuit, ac demum à Julio Cæſare ἐπιτρόπος τῆς Ἰερουſαλῆμ conſtitutus. Sic Iosephus xiv. 15. *Horn.*

2 *Antipatrum.*] Qui & Antipas, eodem, quo pater ipſius, nomine vocabatur. *Iosephus,* à quo diſſentit *Eufebius,* Africanus ſecurus, qui hujus Antipatri patrem Herodem nominat, quem ait fuiſſe Aſcalone ἰεροδῶλον, hoc eſt, ſacerdotem in templo Apollinis. Iosephus autem ſcribit eum ab Alexandro ejuſque uxore conſtitutum ducem totius Idumææ, amicitias Arabum, Gazorum & Aſcalonitarum coluiſſe, multique illos ſibi conciliaſſe muneribus. Ab utroque diverſus abijt Nicolaus Damascenus, Antipatri genus deducens à primatibus Judæorum, qui poſtliminio in Judæam reverſi ſunt e Babylonia. *Druf.*

3 *Aſcalonitem.*] Quomodo Aſcalonita ſi erat Idumæus? An patria ei Aſcalon, & parentes ex Idumæa? Scire licet Aſcalonem fuiſſe urbem ſuperioris Idumææ. Quod affirmat Iosephus l. III. cap. 3. Aut patria erat Idumæa & Aſcalon locus commorationis parentum ipſius. *Idem.*

4 *Quatuor & triginta annos.*] Secutus eſt *Eufebium,* qui hos annos putat ab eo tempore, quo primum Hyrcanus pontificatum adeptus eſt, vivente adhuc matre Alexandra. Sic autor Gloſſæ ordinariæ prioris Machabæorum: *Hyrcanus,* inquit, *animò deſes, adjuvante Antipatro procuratore, tenuit pontificatum ann. xxxiv.* *ſigonius* huic ſummæ detrahit decem, legendumque putat xxiv. pro xxxiv. quia videlicet horum annorum aliud initium ponit. Nam eos numerat à reſtitutione Hyrcani quæ per Pompejum facta. Hoc docent conſequa ipſius verba: Tot enim ſunt à conſulatu *M. Tullii Ciceronis,* uſque ad conſulatum *C. Aſinii Pollionis.* Quo tempore Herodes rex à ſenatu appellatus eſt. Iosephus hæc paullo aliter libro xv. cap. 9. *Hyrcanus vivente adhuc matre Alexandra pontifex Judæorum creatus, per novem annos eum honorem obtinuit: cur deſunctæ cum in regnum ſucceſſiſſet, elapſis tribus menſibus, ab Ariſtobulo fratre pulſus eſt, ac deinde Pompeji ope reſtitutus receptuſque, omnibus honoribus quadraginta annos in eis exegit. Idem.*

5 *Adverſum Parthos bella gerit, capitur.*] Parthi Antigonum Alexandri filium in regnum reducturi, bellum Herodi & Hyrcano intulerunt, in quo hic captus eſt, & auribus ab Antigono truncatus. Quod ideo fecit μηκέτι ὠ-θῆς εἰς αὐτὸν ἀφικεῖσθαι τῶν ὀφραδῶν οὐδὲν ἀπὸ τῶν λαβῶν, ἢ νόμος τῶν ὀλοκλήρων εἶναι τῶν πρὸς αὐτῶν. *Seldenus. Iosephus* xv. 24. 25. Hæc Parthorum irruptio facta A. V. C. 1000. Aſinio ac Dōmitio Coſſ. *Dio.* Ut recte Iosephus, poſt capta à Pompejo Jeruſolyma xxiv. annos imputer Hyrcano Pontifici. *Petav.*

6 *Herodes.*] Secundus filiorum Antipatri ex uxore, quam Iosephus Cypron vocat, quæ illuſtri inter Arabas gene-